Боби Бадаревски

> Аналитичко/ Континетално и Деридаовско

Bobi Badarevski

> Analytical/ Continental and Derridaean

Некаде околу 1992 престанав да ја следам работата на Дерида. Овој *насшан* не *се случи* одеднаш, туку сè уште се развлекува, одлага, потиснува. Мислам дека немаше некаква посебна причина, всушност, ги имаше повеќе. Тоа беше времето кога привршуваше големата дебата околу Модернизмот/Постмодернизмот и кога со распадот на СФРЈ, општествените прилики во Македонија почнуваа да се менуваат. Очекувањата дека демократските процеси ќе ги зафатат сите делови на општеството беа поматени со стравот од војна, која веќе се случуваше во Хрватска и Босна. Комунистичките олигархии, трансформирани во политички партии, незаконските приватизации, универзитетските структури кои градат бастиони околу своите катедри, станаа белези на новата стварност. Накусо, тоа беа почетоците на турбулентниот период во кој западнавме.

Токму во тоа време, во тие услови, почнав да си поставувам некои прашања кои ги сметав за несведливи. Што би значело, во едни такви услови, да се биде деридаовец? Или поточно, што претставува Дерида, како значајна философска фигура на нашето време, Somewhere around 1992 I stopped *following* Derrida's work. This event didn't occur abruptly, it still persists, and is delayed, repressed. I think that there was no special reason, while actually there were several. That was the time when the grand debate around Modernism/ Postmodernisam was coming to an end and when with the break-up of Yugoslavia the conditions in Macedonian society started to change. Expectations that democratic processes would enter all parts of society were interfered with through fear of war that was already going on in Croatia and in Bosnia. Communist oligarchies. transformed into political parties, illegal privatization, university structures building bastions around their chairs became the features of the new reality. All in all, those were the beginnings of the turbulent period that we fell into.

Precisely at that time, in those conditions, I started to ask myself certain questions I considered as unanalysable. What would it mean to be, in such conditions, a Derridaean? Or more precisely, what does Derrida, as a significant philosophical figure of our time, represent for за демократските процеси во Македонија? Од друга страна, верував и сѐ уште верувам, дека одредени интринсични теми, проблеми и прашања на философијата треба да се сфатат како технички прашања на дисциплината. Но, тоа не значи дека целата философија на некој философ, на некое движење или правец не може, не смее или нема да има политички последици.

Меѓутоа, стварноста и настаните ги демантираа моите сфаќања. Во тоа време, оние коишто беа оценувани како деридаовци или постмодернисти, беа сместувани во некаков политички кош, од каде требаше да се излезе или како авангарда на македонската демократија (но скроена по моделот на авангардата на комунистичката трансформација) или како некој кој загрозува нечии интереси, било да се тоа политички, економски или интелектуални. Имаше нешто заведувачко во сета таа работа. Имаше такви кои, колнејќи се во својата интелектуална чесност, се проектираа во ничеовското барање за воспоставување нови вредности и завршуваа како "дворски" интелектуалци на новите олигархии; некои стануваа професори кои со својот деконструктивистички жаргон ги маѓепсуваа како своите постари колеги професори, така и своите студенти, иако недоволно сигурни дека тоа што го зборуваат е навистина така.

Анализата на таквата констелација на односите во македонското општество покажуваше длабоки траги на борба за политичка моќ. Верувам дека не стануваше збор за некаква оригинална политичка појава, туку за деконструкција од којашто извираше потенцијална политичка моќ. До почетокот на деведесеттите Дерида немаше проследено какви се или какви би биле политичките импликации на the democratic processes in Macedonia? On the other hand, I believed, and still do, that certain intrinsic topics, issues and questions of philosophy need to be comprehended as technical questions of the discipline. But, that does not imply that the entire philosophy of a particular philosopher, or movement or direction cannot, must not, and won't have political consequences.

However, reality and events disputed my beliefs. At that time, those that were appraised – Derridaean or postmodernist - were tossed into some political basket that one needed to exit either as an avant-garde of Macedonian democracy (but tailored in accordance with the model of the communist transformation avant-garde) or as someone endangering someone's interests, being political, economic or intellectual. There was something seductive in this whole business. There were those that, swearing on their intellectual honesty, projected themselves into the Nietzschean demand on establishing new values and ended up being 'court' intellectuals of the new oligarchies; some became professors that with their deconstructionist jargon enchanted both their elder associate professors and their students, although insufficiently certain that what they say is really so.

The analysis of such an assemblage of relations in Macedonian society showed deep traces of a political power struggle. I believe that it was not some kind of original political phenomenon, but a deconstruction oozing potential political power. Until the beginning of the `90s, Derrida hadn't followed through what the political implications of deconstruction are or what they would be. Although he did this later on with a set деконструкцијата. Иако тоа го направи подоцна со низа политички текстови од кои најочекуваниот беше оној за Маркс (Marx), деконструктивистичкиот ангажман во Македонија не се темелеше на тие теоретски увиди. Деконструктивистичкиот ангажман беше доволно реформаторски за да ги подрие догматските и конзервативните структури и практики, и доволно нерадикален да не предизвика вистински реформски процеси. Трикот со деконструкцијата во пракса беше пробиен: доволно е да се усвои жаргонот или дискурсот на деконструкцијата за да се биде *in*, и истовремено работите да останат каде што се, или ако приликите испаднат поволни да се добие уште повеќе. Деконструкцијата нема ништо со вистината, вистината е невозможна позиција, стварна е само моќта.

Навистина беше зачудувачко дека тоа што требаше да претставува децентрирана структура на познанието, знаењето, полека се претвораше во интелектуален и општествен прагматичен mainstream. Изгледа смешно, па и гротескно, на пример, на катедрите по литература или философија да се предава "знаење" со кое се тврди дека со философијата и со литературата е завршено, дека философијата во својата суштина е литература и така натаму и така натаму. Сето тоа беше поткрепено со текстовите на Дерида и на "останатите постмодернистички автори" како што се Рорти (Rorty), Хасан (Hassan), Лиотар (Liotard), Бодријар (Baudrillard). Како што споменав, некои од постарите професори и интелектуалци беа маѓепсани од новите интелектуалци, или барем се правеа такви плашејќи се за нивниот општествен статус. Но, имаше и такви кои даваа отпор. На катедрата по философија, на пример, доминантна, ако не и во целост, беше струјата на марксистички ориентираните професори. Тие своите наставни прогof political texts of which the most awaited was the one on Marx, the deconstructionist engagement in Macedonian was not based on those theoretical insights. The deconstructionist engagement was sufficiently reformative to undermine the dogmatic and conservative structures and practices and sufficiently unradical to bring about true reformative processes. The catch in the deconstruction of practice was revealed: it is sufficient to adopt the jargon or discourse of deconstruction to be *in*, and to have things remain where they stand, or if the circumstances turn out favourable to gain even more. Deconstruction has nothing to do with truth; truth is an impossible position, real is the power alone.

It was truly amazing that what was to be a decentralized structure of cognition, of knowledge, slowly turned into intellectual and societal pragmatic mainstream. It seems funny and even grotesque, for example, to teach 'knowledge' at the departments of literature or philosophy that claims that literature and philosophy are done with; that philosophy, in its essence is literature and so on and so forth. All this was supported by Derrida's texts and by those of 'the rest of the post-modern authors' such as Rorty, Hasan, Leotard, Baudrillard. As mentioned, some of the elder professors and intellectuals were enchanted by the new intellectuals, or at least played interested fearing their own social status. But, there were also those that resisted. At the department of philosophy, for example, the dominant, if not entirely so, was the current of Marxist-oriented professors. They would complete their curricula with Sartre. The Frankfurtian philosophers Adorno and Horkheimer were also excluded from there, although at least they were supposed to be close to them; nor were the analytical philosophy philosophers taught.

рами ги завршуваа со Сартр (Sartre). Не се изучуваа ниту франкфуртските философи Адорно (Adorno) и Хоркхајмер (Horkheimer), иако барем тие требаше да им бидат блиски; не се предаваа ниту философите од аналитичката философија иако по некој стоеше во нивните програми како што се Витгенштајн (Vitgenstein), Расел (Russell), Карнап (Carnap). Она што им беше и сѐ уште им е заедничко на новите деконструктивистички и на оние конзервативните интелектуалци е нетрпеливоста кон аналитичката философија. Фобијата од аналитичарите беше правдана почнувајќи со забелешките за философската неинспиративност на аналитичката философија, па сè до идеолошките ставови на марксистичката философија за аналитичкиот сциентизам. Деконструктивистите пак, се потпираа на философските увиди на Рорти кој се обидуваше да ги деконструира современите истражувања во аналитичката философија за проблемите на јазикот и умот, а како клучен аргумент за победата на деконструкцијата над аналитичката философија ги сметаа култниот текст на Дерида "Потпис настан контекст" и дискусијата со Серл (Searle) за прашањата од теоријата на говорните чинови.

Постои доволна причина за ваквата позиционираност на деконструктивистичките интелектуалци и конзервативните марксисти кон аналитичката философија. Дерида - каков што го познававме и го интерпретиравме, веќе беше спакуван како производ од американските и англиските критичари и интерпретатори кои беа лево ориентирани и потекнуваа од феминистичките или геј движењата; да не ја споменуваме Јејлската школа претставена од Пол де Ман (Paul de Man) и Барбара Џонсон (Barbara Johnson). Тоа и не е некаква новост за англоамериканската кодификација на деконструкцијата на Деalthough some were contained in their programmes such as Wittgenstein, Russell, Carnap. What was, and still is, common to the new deconstructionist and the conservative intellectuals is the impatience towards analytical philosophy. The analyst phobia was justified starting with the comments on the lack of philosophical inspiration in analytical philosophy, and reaching the idealistic standings of Marxist philosophy on analytical scientism. Deconstructionists, on the other hand, leaned on Rorty's philosophical insights attempting to deconstruct contemporary researches in analytical philosophy on the issues of language and mind, and they considered Derrida's cult text 'Signature Event Context' and Searle's discourse on questions of speech acts theory as a key argument for the victory of deconstruction over analytical philosophy.

There is sufficient reason for such positioning of deconstructionist intellectuals and conservative Marxists towards analytical philosophy. Derrida, as we know him and interpret him, was already packed as a product of American and English left-oriented critics and interpreters that originated from feminist or gay movements; not to mention the Yale school represented by Paul de Man and Barbara Johnson. That really isn't a particular novelty for the Anglo-American codification of Derrida's deconstruction; the novelty is in the intellectual audience that appeared following the fall of the Eastern bloc and American dominance. The language of deconstruction рида; новината е во интелектуалната публика ко_ јашто се јави по падот на источниот блок и американската доминација. Јазикот на деконструкцијата беше и сѐ уште е ползуван како јазик на новите интелектуалци, а нејзината интенција обезбедува мирољубива коегзистенција со конзервативните марксисти. Всушност, мислам дека се случуваше следново: работата на деконструкцијата сама по себе не значеше и заземање на политички став или ангажман, меѓутоа изборот за работа со деконструкцијата во дадени политички и културни услови, *йолишички* значеше многу.

Интерпретираниот и кодификуван Дерида и неговата деконструкција беа скроени како спротиставување на аналитичката философија, како еманација на интелектуалната критичка стерилност и конзервативизам и на хегемонизмот на англо-американското општество. Во крајна линија, мирољубивата коегзистенција на деконструктивистите и конзервативните марксисти се темелеше на отпор кон она на кое беше спротиставен и англофонскиот Дерида.

Деконструктивистички гестови

На овие штуро скицирани случувања би можеле да погледнеме како на *деконсшрукшивисшички гесшови*. Би сакал да се примат како нешто што го опкружува "Дерида", како феномени кои иако изгледаат неважни и тривијални, го исполнуваат условот да бидат претставени како очитувања на деконструкцијата. Доколку "деконструкцијата" не се однесува само на она што Дерида го прави во своите текстови, туку таа како низа од разградби (деконструкции) се случува во различни "текстови" како што е искуството или општеството, тогаш настаните was and still is used as a language of the new intellectuals; its intention provides peaceful co-existence with the conservative Marxists. I think that what was really going on was the following: working on deconstruction by itself did not also mean assuming of a political standing or engagement, however the choice to deal with deconstruction in certain political and cultural conditions, *politically* meant a lot.

The interpreted and codified Derrida and his deconstruction were tailored as confrontation to analytical philosophy, as an emanation of intellectual critical sterility and conservatism and of the hegemony of Anglo-American society. Finally, the peaceful co-existence of the deconstructionists and conservative Marxists was based on resistance to what the Anglophonic Derrida was opposed to.

Deconstructionist Gestures

We could look at these vaguely sketched events as *de-constructionist gestures*. I would like them to be taken as something that surrounds 'Derrida', as phenomena that, although seemingly insignificant and trivial, comply with the condition of being presented as readings of deconstruction. If 'deconstruction' does not relate only to what Derrida does in his texts, but happens in different 'texts' such as experience or society as a set of de-constructions (deconstructions), then we can follow the events that accompany 'Derrida' as deconstructions. However, this does not concern some biographical,

кои го следат "Дерида" можеме да ги проследиме како деконструкции. Меѓутоа, не станува збор за некаква биографска, социолошка или културна анализа на настаните поврзани со "Дерида", со разбирањето на неговите списи, влијанието што тој го има на разни инстанци во различни контексти или периоди, разните очекувања од него самиот, туку се работи за следење на одредени гесшови што се прават во тие рамки. Примери за такви гестови има многу. Професионализацијаша на деконструктивистичките читања, очекувањаша за политичка интерпретација на "деконструкцијата", барањаша за нејзина айликашивносш, нејзината неприфашливосш како философија или *ūрифашеносш* како одреден светоглед, се само дел од можните гесшови кои можеме да ги восприемаме како деконструктивни месша. Хоризонтот на овие настани не го трансцендира хоризонтот на "деконструкцијата". Од друга страна, самите гесшови се нешто надворешно во однос на деконструкцијата затоа што тие ѝ противречат на нејзината интенција, покажувајќи ја во некакво функционално светло, откривајќи ја нејзината прагматичност и оправданост.

Релацијата меѓу деконструктивистичките гестови и деконструцијата на "Дерида" би можеле да ја претставиме на следниов начин: кога се прави обид да се лоцира, одреди, следи или во крајна линија, да се разбере "деконструкцијата", односно, да се дефинираат, разјаснат или постават одредени параметри на кохерентност, всушност се прави обид да се направат импликации во правец на нејзината вредност за, на пример, апликативност, интелектуален придонес, политичка борба... Не велам дека такви импликации не може или не смее да се прават, но за оваа класа случаи за коишто зборувам, импликативноста на "деконструкцијата" е контекстуална рамка која *ūреш*-

sociological or cultural analysis of the events relating to 'Derrida', with an understanding of his writings, the influence that he has on various instances in different contexts and periods, the various expectations from him himself, it concerns the following of certain gestures which occur within those frames. There are many examples of such gestures. Professionalization of deconstructive readings, the *expectations* for a political interpretation of 'deconstruction', the *requirements* for its applicability, its unacceptability as philosophy or acceptance as a certain viewpoint, are only part of the possible gestures that we can perceive as deconstructive places. The horizon of these events does not transcend the horizon of 'deconstruction'. On the other hand, the gestures themselves are something external in regard to deconstruction because they oppose its intention, showing it in some kind of a functional light, revealing its pragmatism and vindication.

The relation between the deconstructive gestures and the deconstruction of 'Derrida' could be presented in the following manner: when an attempt is made to locate, follow or, finally, to understand 'deconstruction', i.e. to define, clarify or pose certain parameters of coherency, actually an attempt is made to make implications in the direction of its value for, for example, applicability, intellectual contribution, political fight. I am not saying that such implications cannot or may not be made, but for the class of cases that I'm speaking about, implicativeness of 'deconstruction' is a contextual frame that *precedes* the dialogue with 'Derrida'. This feature of deconstruction could be called 'deconstructive exposure': the always *ходи* на дијалогот со "Дерида". Ова својство на деконструкцијата би можеле да го наречеме "деконструктивистичка изложеност": веќе секогаш постоечка можност "деконструкцијата" да биде погрешно разбрана, сфатена или прочитана и нејзината интринсична карактеристика да може се впише, да се аксиоматизира или прагматично да се структуира во однос на некој контекст.

Да ја изразиме природата на деконструктивистичките гестови попластично. Можеме слободно да кажеме дека сите обиди за анализа, претставување, споредување, критичко разгледување, систематизација, дијалог, расправа и тн. се само метафори, метонимии, аналогии, фетишизации, инсинуации, параболи на "деконструкцијата на Дерида". Од друга страна, самата "деконструкција", токму поради нејзината впишаност во културните, односно во институционалните текови, се изложива себеси да биде настан на некој деконструктивистички гест. Не е изложена на понатамошни деконструкции, туку на некакво целосно изместување. Со други зборови, она коешто ја претставува импликативноста на "деконструкцијата", коешто ѝ "претходи" како нејзина контекстуална рамка, е херменевтскиот хоризонт на очекување, кој по својата природа е редуктивистички и прагматичен. Деконструктивистичките гестови не се ништо друго туку процеси на очитување на "деконструкцијата" во тековните дискурси на културата.

Соочувањето со тој предизвик не го одминува никого којшто е на некој начин во однос со деконструктивистичките потфати на Дерида, па дури ни самиот Дерида кога ги *брани, разјаснува, коменшира* своите текстови или стојалишта, ставовите, стојалишта и дејствата на другите поврзани со "деexistent possibility of misinterpreting, misunderstanding or misreading of 'deconstruction' and its intrinsic characteristic to be inscribed, to be axiomized or pragmatically structured in relation to some context.

Let us express the nature of deconstructive gestures more plastically. We can freely say that all attempts for analysis, presentation, comparison, critical observance, systematization, dialogue, argument, etc., are only metaphors, metonymies, analogies, fetishizations, insinuations, parables of the 'deconstruction of Derrida'. On the other hand, 'deconstruction' itself, precisely due to its inscription in cultures, i.e. in institutional streams, exposes itself to be an event of some deconstructionist gesture. It is not exposed to further deconstructions, but to some kind of total displacement. In other words, what represents the implicativeness of 'deconstruction', that precedes it as its contextual frame, is a hermeneutical horizon of expectation; that is, reductionist and pragmatic by nature. Deconstructive gestures are nothing else but processes of reading 'deconstruction' in the current discourses of culture.

Facing that challenge does not pass anyone that is in some way in relation with the deconstructive undertakings of Derrida, and even Derrida himself, when he *defends, clarifies, comments* his own texts or the viewpoints and actions of others connected to 'deconstruction'. Those that formalize 'Derrida' and present him

конструцијата". Не се одминати ниту оние кои го формализираат "Дерида" и го претставуваат како знаење, ниту оние коишто препознаваат некаков вистински, прав Дерида и погрешно претставениот - лажниот Дерида. Не се одминати ниту оние кои го отфрлаат неговото дело тврдејќи дека во него нема ништо интелигибилно. Предизвиците на деконструктивистичките гестови се толку големи, што се плашам дека ќе предизвикаат недоразбирања и дилеми околу значењето и местото на Дерида уште поголеми од досегашните.

Аналитичко/Континетално

Прашањата поврзани со деконструктивистичките гестови се прашања за ситуираноста на деконструкцијата. Анализата на таквите гестови е повеќекратна, со тоа што се фокусира на неколку аспекти: на содржината на самата деконструкција, на нејзиниот статус и на контекстот во кој се води дијалогот со претходните два аспекта. Примерот на деконструктивистички гест што сакам да го прикажам се однесува на ситуираноста на деконструкцијата во контекстот на дијалогот аналитичка/континентална философија. Тоа е мошне интересен случај поради специфичната структурираност на контекстот. Од една страна е обидот да се воспостави дијалог со Дерида од аналитичка перспектива, постојано акцентирајќи го проблемот на односот аналитичка/континентална философија. Од друга страна, дијалогот постојано го отвора прашањето за статусот и припадноста на текстовите на Дерида: припаѓаат ли тие на философијата или не, истовремено отворајќи го проблемот на впишаноста на деконструкцијата во рамките на континенталната философија. Овој контекст го сметам за особено важен затоа што отвора и неки други as knowledge, are also not surpassed, neither are those that recognize some real, true Derrida and a falsely presented, fake Derrida. Neither are those surpassed that cast away his work claiming that there is nothing intelligible in it. The challenges of deconstructive gestures are so great that I fear that they will provoke even greater misunderstandings and dilemmas than the present ones concerning the meaning and place of Derrida.

Analytical/Continental

Ouestions in regard to deconstructive gestures are issues on the establishment of deconstruction. The analysis of such gestures is manifold due to the fact that it focuses on several aspects: on the contents of deconstruction itself, on its status and on the context in which the dialogue is led within the two previous aspects. The example of a deconstructionist gesture that I wish to portray concerns the position of deconstruction in the context of the dialogue analytical/continental philosophy. That is guite an interesting case due to the specific structure of the context. On one hand, there is the attempt to establish a dialogue with Derrida from an analytical perspective, constantly accentuating the problem of the relation analytical/continental philosophy. On the other hand, the dialogue constantly opens the issue of the status and belonging of Derrida's texts: do they belong in philosophy or do they not, at the same time opening the concern of inscription of deconstruction within continental philosophy. I consider this context as particularly important because it also opens up some other topics, such as those on the 'Anglophonic Derrida', that I mentioned at the beginning of this text,

теми, како што се оние за "англофонскиот Дерида" кои ги споменав на почетокот на текстов, но и темите како што се прашањето на философскиот стил, литерарноста или можноста за формализација на деконструкцијата. Егземплификацијата на деконструктивистичките гестови се јавува на границите и јазлите на дадениот контекст, во форми кои вообичаено се сметаат ирелевантни за една суштинска содржинска анализа. Детекцијата на симптомите е почетното ниво на кое и ќе се задржам.

Философијата, каква што ја познаваме денес доаѓа во една дихотомна форма, имено, како аналитичка и континентална философија. Иако на прв поглед може да изгледа дека станува збор за некаква условна и екстринсична поделба на телото на философскиот корпус, расправите за разликите сè повеќе покажуваат дека станува збор, можеби, за посуштинска поделба. Има низа принципи на поделба почнувајќи од технички прашања на философијата како дисциплина, па сè до нејзините социјални аспекти - со кои на најдиректен начин се поставува прашањето за статусот и местото на философијата во општеството. Прашањата за принципите на делба може да се поставуват метафилософски, што придонесува за одредена напнатост помеѓу природата на тие принципи: напнатоста помеѓу нормативниот и дескриптивниот аспект.

Можеби најдиректниот судир досега, помеѓу аналитичката философија и деконструкцијата на Дерида во поглед на критериумите за философското, за припадноста кон философијата, вклучувајќи ги сите оние аспекти кои ги споменавме, се случи по повод назначувањето на Дерида за почесен доктор на Универзитетот Кембриџ. По тој повод беше испратено отворено писмо, потпишано од Бери but also the topics such as the issue on philosophical style, literariness or the possibility of formalization of deconstruction. Exemplification of deconstructive gestures appears on the borders and loops of the given context, in forms that are usually considered irrelevant for an essential contents' analysis. The detection of the symptoms is the starting level and to it I will give my attention.

Philosophy as we know it today comes in a dichotomic form, namely as analytical and continental philosophy. Although at first glimpse it may seem that it concerns some conditional and extrinsic classification of the philosophical corpus, arguments on the differences reveal more and more that the issue concerned is, maybe, a more essential classification. There is a set of classification principles - starting with the technical questions of philosophy as a discipline, and reaching to its social aspects – with which the question on the status and place of philosophy in society is posed in the most direct manner. The questions on the principles of classification may be posed metaphilosophically, which contributes to the certain tension between the nature of those principles: the tension between the normative and descriptive aspect.

Maybe the most direct clash until now, of analytical philosophy and Derrida's deconstruction regarding the criteria of philosophical, of belonging to philosophy, including all aspects that we mentioned, happened on the occasion of Derrida's receiving of an honorary degree at the University of Cambridge. On that occasion, an open letter was sent, signed by Barry Smith, editor, at that time, of the respected magazine *The Monist* and Смит (Barry Smith), тогашен уредник на угледното списание "Монист" и уште од многу други философи од аналитичка провениенција, меѓу кои и иконата на аналитичката философија Вилар ван Орман Квајн (Willard Van Orman Quine).

Од *ūрофесорош* Бери Смиш и други: Тимес (Лондон), сабота, 9 мај, 1992

Господине, Универзитетот Кембриџ на 16-ти мај ќе гласа дали господинот Жак Дерида треба да го прими почесниот докторат. Ние како философи и другите кои покажаа академско и професионално интересирање за извонредната кариера на г-н Дерида во текот на овие години, веруваме дека следново би можело да ја фрли потребната светлина на јавната дебата којашто се поведе за ова прашање.

Г-н Дерида себеси се опишува како философ, и неговите списи навистина носат некакви обележја на таа дисциплина. Сепак, нивното влијание било, на зачудувачко ниво, речиси исклучително во сфери кои не ѝ припаѓаат на философијата – катедри за филмски студии, на пример, или за француска и англиска литература.

Во очите на философите, и секако меѓу оние кои работат на водечки философски катедри во светот, работата на г-н Дерида не ги исполнува прифатените стандарди за јасност и прецизност.

Ние би додале дека, доколку делото на еден (да речеме) физичар би се земало како да има вредност првенствено за оние кои работат во други дисциплини, тоа само по себе би било доволно за да се наметне сомнеж врз идејата дека тој физичар би бил соодветен кандидат за почесен доктор. by many other philosophers of analytical provenience, among which the icon of analytical philosophy Willard van Orman Quine.

From Professor Barry Smith and others: The Times (London), Saturday, May 9, 1992

Sir, The University of Cambridge is to ballot on May 16 on whether M. Jacques Derrida should be allowed to go forward to receive an honorary degree. As philosophers and others who have taken a scholarly and professional interest in M. Derrida's remarkable career over the years, we believe the following might throw some needed light on the public debate that has arisen over this issue.

M. Derrida describes himself as a philosopher, and his writings do indeed bear some of the marks of writings in that discipline. Their influence, however, has been to a striking degree almost entirely in fields outside philosophy -- in departments of film studies, for example, or of French and English literature.

In the eyes of philosophers, and certainly among those working in leading departments of philosophy throughout the world, M. Derrida's work does not meet accepted standards of clarity and rigour.

We submit that, if the works of a physicist (say) were similarly taken to be of merit primarily by those working in other disciplines, this would in itself be sufficient grounds for casting doubt upon the idea that the physicist in question was a suitable candidate for an honorary degree. Кариерата на г-н Дерида е вкоренета во возбудливите денови на '60-тите и неговите списи во континуитет го откриваат своето потекнување од тој период. Многу од нив се чини дека се состојат, и тоа во значителен дел, од елаборирани шеги и слични јазични игри како "логички фалусации" и ни се чини дека г-н Дерида речиси успеал да изгради кариера од она што ние го сметаме за преведување во академската сфера на трикови и досетки слични на оние на Дадаистите или на конкретните поети. Секако дека тој во тој поглед покажа прилична оригиналност. Но, повторно додаваме, таквата оригиналност не ѝ дава тежина на идејата дека тој е соодветен кандидат за почесен доктор.

Многу француски философи во г-н Дерида гледаат единствено повод за прикриен срам од тоа што неговите будалеења придонесоа многу кон широко прифатениот впечатокот дека современата француска философија е нешто малку повеќе од предмет за исмевање.

Обемните списи на г-н Дерида, според нас, ги растегнуваат вообичаените форми на академско работење до степен на непрепознатливост. И уште повеќе – како што може да заклучи секој читател за себе (а, за оваа цел не е важно која страница ќе се земе) – во неговите списи е употребен стил на пишување кој ѝ пркоси на разбирливоста.

Многумина покажале добра волја на г-н Дерида да му дадат шанса и да ја остават можноста еден толку длабок и тежок за интерпретирање јазик да крие навистина длабоки и суптилни мисли.

Меѓутоа, кога ќе се направи напор да се навлезе во него, сепак станува јасно, барем нам ни станува јасно, дека, и кога воошто се дадени кохерентни тврдења, тие се или лажни или тривијални. M. Derrida's career had its roots in the heady days of the 1960s and his writings continue to reveal their origins in that period. Many of them seem to consist in no small part of elaborate jokes and the puns "logical phallusies" and the like, and M. Derrida seems to us to have come close to making a career out of what we regard as translating into the academic sphere tricks and gimmicks similar to those of the Dadaists or of the concrete poets. Certainly he has shown considerable originality in this respect. But again, we submit, such originality does not lend credence to the idea that he is a suitable candidate for an honorary degree.

Many French philosophers see in M. Derrida only cause for silent embarrassment, his antics having contributed significantly to the widespread impression that contemporary French philosophy is little more than an object of ridicule.

M. Derrida's voluminous writings in our view stretch the normal forms of academic scholarship beyond recognition. Above all -- as every reader can very easily establish for himself (and for this purpose any page will do) -- his works employ a written style that defies comprehension.

Many have been willing to give M. Derrida the benefit of the doubt, insisting that language of such depth and difficulty of interpretation must hide deep and subtle thoughts indeed.

When the effort is made to penetrate it, however, it becomes clear, to us at least, that, where coherent assertions are being made at all, these are either false or trivial. Академски статус којшто се заснова врз она што нам ни се чини како нешто малку повеќе од половично интелегибилни напади врз вредностите на разумот, вистината и академското работење, не е доволен повод, сметаме ние, за доделување на почесен докторат при еден ценет универзитет.

Со почит, Бери Смит (Уредник на Монисш)

Ханс Алберт (Манхајмски универзитет), Дејвид Армстронг (Сидни), Рут Баркан Маркус (Јеил), Кит Кампбел (Сидни), Ричард Глаусер (Нојшател), Рудолф Халер (Грац), Масимо Мугнаи (Фиренца), Кевин Малиган (Женева), Лоренцо Пења (Мадрид), Вилард ван Орман Квајн (Харвард), Волфганг Род (Инсбрук), Карл Шуман (Утрехт), Даниел Шултхес (Нојшател), Питер Симонс (Салцбург), Рене Том (Бур – сур -Ивет), Далас Вилард (Лос Анџелес), Јан Воленски (Краков) Internationale Akademie für Philosophie, Obergass 75, 9494S Schaan, Liechtenstein.

Речиси истовремено, Дерида во едно интервју го коментираше овој настан:

Прашањето да се знае што може да се нарече "философија" отсекогаш било *самошо џрашање* на философијата, нејзината срцевина, нејзиното потекло, нејзиниот животен принцип. Бидејќи овој гест, којшто првобитно и конститутивно е философски гест, е и повторуван и испитуван во сѐ што пишувам, бидејќи мојата работа би немала никаква смисла без нејзиното експлицитно, повторувачко и систематско повикување на Платон, Аристотел, Декарт, Кант, Хегел, Ниче, Хусерл, Хајдегер и неколкумина други автори (или од канонот или не), повикувања направени во текот на триесет години, мотивите на оние кои сакаат да негираат дека мојата работа е "философија" мора да Academic status based on what seems to us to be little more than semi-intelligible attacks upon the values of reason, truth, and scholarship is not, we submit, sufficient grounds for the awarding of an honorary degree in a distinguished university.

> Yours sincerely, Barry Smith (Editor, *The Monist*)

Hans Albert (University of Mannheim), David Armstrong (Sydney), Ruth Barcan Marcus (Yale), Keith Campbell (Sydney), Richard Glauser (Neuchâtel), Rudolf Haller (Graz), Massimo Mugnai (Florence), Kevin Mulligan (Geneva), Lorenzo Peña (Madrid), Willard van Orman Quine (Harvard), Wolfgang Röd (Innsbruck), Karl Schuhmann (Utrecht), Daniel Schulthess (Neuchâtel), Peter Simons (Salzburg), René Thom (Burs-sur-Yvette), Dallas Willard (Los Angeles), Jan Wolenski (Cracow) Internationale Akademie für Philosophie, Obergass 75, 9494S Schaan, Liechtenstein.

Almost at the very same time, Derrida commented on this event in an interview:

The question of knowing what can be called "philosophy" has always been *the very question* of philosophy, its heart, its origin, its life-principle. Since this gesture, which is originally and constitutively a philosophical gesture, is both repeated and examined in everything I write, since my work would have no sense outside its explicit, recurrent, and systematic references to Plato, Aristotle, Descartes, Kant, Hegel, Nietzsche, Husserl, Heidegger, and several other authors (whether in the canon or not), references made over a period of thirty years, the motives of those who wish to deny that my work is "philosophy" must be sought elsewhere. That is their problem, not mine. Most often, I think these inquisitors confuse philosophy with what се бараат на друго место. Тоа е нивен проблем, а не мој. Најчесто сметам дека овие жестоки испитувачи ја мешаат философијата со тоа што ги научиле да го *реџродуцирааш* во традицијата и стилот на одредена институција, во рамките на подобро или полошо чувана – или подобро, полошо и помалку добро чувана – општествена и професионална средина.

Колку и да се различни мотивите за оценките за успешноста или неуспешноста на деконструкцијата и на Дерида како нејзин протагонист, едно е несомнено сигурно: веќе триесет и повеќе години Дерида не успеа да ја доближи деконструкцијата до неговите најголеми критичари, а ниту тие, философите од аналитичката провениенција не изнајдоа начин да ја реконструираат имплицитната доктрина на Деридаовата философија. Нивните сомнежи, па дури и предубедувања за постоње философска доктрина во работата на Дерида, тој ги охрабрувше со низа "ставови" и "забелешки", па дури цели пасажи од неговите книги и текстови за тоа како философијата не може ниту успева да го види или да го определи тоа што тој го работи и кон коешто се обраќа.

Неуспехот на обидите за аргументирана расправа водеше кон таканаречното *ешичко* читање на Дерида, најмногу изразено во трудовите на авторите како што се: Сајмон Кричли (Simon Critchley), Гајатри Спивак (Gayatri Spivak), Џефри Бенингтон (Geoffrey Bennington), Џон Капуто (John Caputo), Џон Салис (John Sallis), Друсила Корнел (Drucilla Cornell). Дејвид Голамбија (David Golumbia), еден од протагонистите на *ешичкошо* читање на Дерида, истакнува дека со таквиот пристап овозможува да се разбере Деридовата интервенција во Западната дискурзивна пракса наречена философија, односно, неговите деконструктивистички гестови во реthey have been taught to *reproduce* in the tradition and style of a particular institution, within a more or less well protected—or rather, less and less well protected—social and professional environment.

However different the motives for the assessments of the successfulness or unsuccessfulness of deconstruction and of Derrida as its protagonist, one thing is undoubtedly certain: in thirty years and more, Derrida has not yet succeeded in bringing deconstruction closer to his greatest critics, nor have they, the philosophers of analytical provenience, found a way to reconstruct the implicit doctrine of Derrida's philosophy. Their doubts, prejudice even, about the existence of a philosophical doctrine in Derrida's work, were supported by him with a set of 'views' and 'notes', and even entire passages of his books and texts on how philosophy cannot do so, nor succeeds in seeing or determining what he works and what he addresses.

The unsuccessfulness of the attempts for an arguable argument led to the so-called *ethical* reading of Derrida, strongly expressed in the works of authors such as: Simon Critchley, Gayatri Spivak, Geoffrey Bennington, John Caputo, John Sallis, Drucilla Cornell. David Golumbia, one of the protagonists of the *ethical* reading of Derrida, makes a point that such an approach allows for the understanding of Derrida's intervention in the Western discursive practice called philosophy, i.e. his deconstructionist gestures in the relations between the activity called philosophy and the production of what is called philosophical doctrines. According to Golumbia, what this reading of Derrida implies is Derrida's posi-

лациите помеѓу активноста наречена философија и продукцијата на она што се нарекува философски доктрини. Според Голамбија, она што ова читање на Дерида го имплицира е ставот на Дерида кон западната аналитичка философија: иако аналитичката философија, онака како што е конституирана, претставува обид за бегство од историјата, нејзината сегашна поставеност, нејзината концептуална апаратура и методологија не се ништо друго туку нејзина отелотвореност и ситуираност во историјата:

Да се анализира "философскиот дискурс" во неговата форма, неговите разни композиции, неговата реторика, неговите метафори, неговиот јазик, неговите фикции, сè што ѝ противречи на преводливоста, и така натаму, не значи тој да се сведе на литература. Тоа дури и е во голем степен философска задача (иако не останува философска во сиот нејзин тек), да се истражуваат овие "форми" кои повеќе не се само форми, како и модалитетите според кои, со интерпретирање на поезијата и литературата, припишувајќи ѝ на последната општествен и политички статус, и обидувањето тие да се исклучат од нејзиното сопствено тело, академското институирање на философијата ја побара својата сопствена автономност, и практикуваше неприфаќање во однос на својот сопствен јазик, она што се нарекува "буквалност" и пишување воопшто; така, тоа не ги препозна вистински нормите на сопствениот дискурс, односите помеѓу говорот и пишувањето, постапките на канонизирање на поголеми или на текстови за пример, и така натаму. Оние кои протестираат против сите овие прашања сакаат да заштитат конкретен институционален авторитет на философијата, во обликот во кој беше замрзнат во даден момент. Заштитувајќи се себеси против овие прашања и против трансформациите кои прашањата ги наметнуваат или претпоставуваат, тие исто така ја штитат институцијата од философијата.

260

tion towards western analytical philosophy: although analytical philosophy, as it is constituted, represents an attempt to escape from history, its current position, its conceptual apparatus and methodology are nothing but its embodiment and establishment in history:

To analyze "philosophic discourse" in its form, its modes of composition, its rhetoric, its meta-phors, its language, its fictions, everything that resists translation, and so forth, is not to reduce it to literature. It is even a largely philosophical task (even if it does not remain philosophical throughout) to study these "forms" that are no longer just forms, as well as the modalities according to which, by interpreting poetry and literature, assigning the latter a social and political status, and seeking to exclude them from its own body, the academic institution of philosophy has claimed its own autonomy, and practiced a disavowal with relation to its own language, what you call "literality" and writing in general; it thereby misrecognized the norms of its own discourse, the relations between speech and writing, the procedures of canonization of major or exemplary texts, and so forth. Those who protest against all these questions mean to protect a certain institutional authority of philosophy, in the form in which it was frozen at a given moment. By protecting themselves against these questions and against the transformations that the questions call for or suppose, they are also protecting the institution against philosophy.

Ваквата позиција Голамбија ја гледа и во неговата реакција на Аферата Кембриџ. Меѓутоа, ваквото објаснување на односот на деконструкцијата и аналитичката философија го изместува тежиштето на можноста од воспоставување на дијалогот. Дури и да се признае тривијалноста за историската поврзаност помеѓу философијата и продукцијата на философските доктрини, очигледна е промената на тезите: темите и фокусот на интересот на аналитичката философија беа и се она што може да се оквалификува како теорија и знаење во Деридаовите текстови, но не и она за што зборува Голамбија. Трансформацијата на деконструкцијата во историска доктрина за историската институционализираност на философијата и нејзините дискурси, ја претвора деконструкцијата во еден историцизам, изместувајќи ја и така непопуларната слика на деконструкцијата како сериозен философски потфат.

Контекстот што го нуди ешичкошо читање на деконструкцијата е повеќе политички и тоа се обидува деконструкцијата да ја "искористи" за цели поинакви од оние што би можеле да ги детектираме како вообичаени интенции на деконструкцијата. Тоа е исто така едно редуктивистичко читање на Дерида. Редуктивистички е и приказот на аналитичката философија како целина и позиција што ѝ се спротиставува на деконструкцијата. Клишето коешто се повторува во изборот на аналитичките философи или ставови за аисторичноста на философијата и желбата за некаков универзален логички јазик, ја покажуваат или неинформираноста на авторите на проетичкото читање или неискрената и нефер намера кон публиката. Оние за кои тие зборуваат или сѐ уште се на платните списоци на државните фондови за наука и образование, или се веќе историја, а аисторискиот став за философијата, доколку постоел во таква форма, е заминат со нив.

Golumbia also sees this position in his reaction to the Cambridge Affair. However, this interpretation of the relation of deconstruction and analytical philosophy disturbs the base of the possibility of establishing a dialogue. Even if the triviality of the historical bond between philosophy and the production of philosophical doctrines is recognized, the change in the theses is obvious: the topics and the focus of the interest of analytical philosophy were and are what can be qualified as theory and knowledge in Derrida's texts, but not including what Golumbia is talking about. The transformation of deconstruction in an historical doctrine on historical institutionalization of philosophy and its discourses turns deconstruction into an historicism, thereby disturbing, the already unpopular image of deconstruction as a serious philosophical undertaking.

The context that is offered by the *ethical* reading of deconstruction is one that is more political and it tries to 'use' deconstruction for purposes other than those that we could be able to detect as normal intentions of deconstruction. It is also a reductionist reading of Derrida. The portraval of analytical philosophy as a whole and a position that withstands deconstruction is also reductionist. The reoccurring cliché in the choice of the analytical philosophers or positions on the ahistoricity of philosophy and the desiring of a universal logical language, reveal either the uninformedness of the authors of the pro-ethic reading or the insincerity and dishonest intention towards the audience. Those that they speak of are either still on the pay-rolls of state science and educational funds, or are already history and the ahistorical position on philosophy, if it ever were in such form, is gone with them.

Една друга група автори се обидува да пријде кон деконструкцијата од еден друг аспект. Тие ниту се обидуваат да ги истражат доктрините на Дерида, ниту пак да го постават во некаков историцизам. Тие просто ја споредуваат, толкуваат, вкрстуват философијата на Дерида со философијата на аналитичките философи, како што се Давидсон (Davidson), Квајн, Витгенштајн, Селерс. Овие потфати немаше да бидат прифатени како нешто невообичаено доколку не стануваше збор за нешто што изгледа несведливо. Во нивната наивна искреност на она што го прават, понекогаш изгледа дека е толку природна работа да се споредат теориите за јазикот и значењето на некои аналитички философи со некои експлицитни анализи или со реконструираните теории на Дерида.

Најчести примери на дијалог со деконструкцијата во контекстот на споредбените анализи се сличностите со гледиштата за јазикот на Квајн и на Давидсон. Констатираните разлики се однесуваат или на дискурзивните, стилските, историските или на биографските контексти.

Колку и да се ваквите компаративни приоди во принцип возможни, сепак, нивниот деконструктивистички гест се согледува во екстраполацијата на разнородните дискурси во единствена аргументативна матрица. Идејата на "компаративниот приод" е да ги постави (не да ги оневозможи) правилата за трансформација на некаква аргументативна линија, по која и низ која аргументите од разнородните дискурси - оние на деконструкцијата и оние на компарираниот аналитички философ - се надоврзуваат во некаква целесообразност по одредено прашање или тема. За да се направи тоа, освен принципот на аналогија којшто владее во интерпретацијата, потребно е да се прикаже деконструкцијата во аналиAnother group of authors is trying to approach deconstruction from another aspect. They neither try to study Derrida's doctrines, nor to position it in some kind of historicism. They simply compare, interpret, cross Derrida's philosophy with the philosophy of the analytical philosophers such as Davidson, Quine, Wittgenstein, Sellers. These undertakings would not have been accepted as something unusual if something that appears unanalysable was not concerned. In their naïve sincerity in what they are doing, it sometimes appears as such a natural thing to compare the theories of language and significance of certain analytical philosophers with some explicit analyses or with Derrida's reconstructed theories.

The most common examples of dialogue with deconstruction in the context of comparative analyses are the similarities in the views on language of Quine and of Davidson. The established differences concern either the discursive, style, historical or biographical contexts.

However possible these comparative approaches may be in principle, yet their deconstructionist gesture is recognized in the extrapolation of the various discourses into a single argumentative matrix. The idea of 'comparative approach' is to set (not to make impossible) the rules of transformation of some argumentative line, along and throughout which the arguments of various discourses – those of deconstruction and those of the compared analytical philosopher – interconnect in some appropriateness in regard to a certain issue or theme. In order to accomplish that, aside from the principle of analogy that rules in interpretation, it is necessary to portray deconstruction in analytical terms or to present some of the supposed deconstructionist operations with certain ana-

тички термини или некои од претпоставените деконструктивистички операции да се прикажат со одредени аналитички потези. Но, важи и обратното: аналитичката архитектура на резонирањето да се преведе во деконструктивистички термини. Многу е веројатно дека некому којшто е добро упатен и обучен во деконструктивистичката интерпретативна пракса, ваквите компаративни контексти би му изгледале како стратегиска осмислена деконструкција на односот аналитичка философија/деконструкција, со голема доза на гротескна пародија. Но, не е така. Авторите на текстот со целиот свој авторитет и сериозност се обидуваат да ја претстават деконструкцијата и нејзината смисленост. Доколку не успеваат во тоа, тие не ја доведуваат во прашање само острината на своите аналитички пера, туку тоа значи дека со интелигибилноста на деконструкцијата нешто не е во ред.

Една од карактеристиките за кои обично се смета дека доволно ја покажуваат разликата помеѓу аналитичката и континенталната философија е местото и улогата што аргументот го има во философските текстови. Во аналитичката философија, аргументот има поголем простор и респект наспроти реторичките елементи на континенталната философија. Аргументирано да се расправа, да се докажува и да се брани ставот или стојалиштето, без да се прераскажува нечие стојалиште (како што тоа го прават деконструктивистичките постмодернисти) се суштинските белези на аналитичкото дебатирање и расправа. Но, како да се води аргументирана расправа со Дерида? Како да се разбере непријатното искуство на Фуко (Foucault) и Серл (Searle), кој во интервјуто за Reason (февруари, 2000) вели:

lytical moves. But, the opposite also applies: to translate the analytical architecture of reasoning into deconstructionist terms. It is most likely that to someone that is well informed and trained in the deconstructionist interpretative practice, such comparative contexts would seem as strategically envisioned deconstruction of the relation analytical philosophy/deconstruction, with a great dose of grotesque parody. But it is not so. The authors of the text, with all their authority and seriousness try to portray deconstruction and its sense-ness. If they are not successful in this, they do not place under questioning the issue of the sharpness of their analytical pens alone, but that means that there is something wrong with the intelligibility of deconstruction.

One of the characteristics that is usually deemed to sufficiently show the difference between analytical and continental philosophy is the place and the role that the argument takes in philosophical texts. In analytical philosophy, the argument takes up a greater space and respect as opposed to the rhetorical elements of continental philosophy. To argue argumentatively, to prove and defend a view or standpoint without narrating someone's standpoint (as deconstructionist postmodernists do), are the inherent features of analytical debating and argument. But how to have an agruable argument with Derrida? How to understand the unpleasant experience of Foucault and Searle, who in the interview for *Reason* (February, 2000) says: Дерида едвај и да може да се интерпретира погрешно, до толку е обскурен. Секојпат кога ќе кажеш, "Тој вели вака и вака", тој секогаш вели, "Ти погрешно ме разбра". Но ако се обидете да ја одгатнете вистинската интерпретација, тогаш тоа не е лесно. Еднаш му го кажав ова на Мишел Фуко, кој беше пожестоко настроен кон Дерида дури и од мене, и Фуко рече дека Дерида го практикува методот на *шероризам на обскурносш*). Зборувавме на француски. И јас реков, "што по ѓаволите сакаш да кажеш со тоа?" А тој рече: "Тој пишува толку обскурно што не можеш да распознаеш што кажува, тоа е обскурнистичкиот дел, а кога го критикуваш, тој секогаш вели, 'Не ме разбра; ти си идиот'. Тоа е терористичкиот дел."

Овие добро познати квалификации за "обскурниот терорист" беа земени за определба на деконструкцијата во однос на философските текстови. Сепак, мислам дека овие забелешки не се однесуваат на личноста на Дерида. Како што напоменав претходно, Дерида повеќе од триесет години не успеа да ги убеди философите од калибарот на Серл, Фуко, Квајн, дека деконструкцијата е нешто за кое може разложно да се расправа. И самиот Дерида, на една од последните конференции со аналитичките философи, го истакнува и признава "прашањето" на аргументацијата:

Видете, се случува веќе долго време и неколу пати едноподруго, да сакам накратко да се присетам на моето предавање за *différance*, кое го одржав недалеку од овде, во Оксфорд, во 1967 г. Комплетно сум бил луд што сум отишол тогаш во Оксфорд за да го одржам тоа предавање! Во таа пригода, *шишинаша* којашто следеше по предавањето беше очигледно елоквентна. Елоквентно велејќи: "Нема расправа тука и нема никаква полза да се расправа со овој човек, ниту пак со овој дискурс". Стросон (Strawson) беше таму – и многу With Derrida, you can hardly misread him, because he's so obscure. Every time you say, "He says so and so," he always says, "You misunderstood me." But if you try to figure out the correct interpretation, then that's not so easy. I once said this to Michel Foucault, who was more hostile to Derrida even than I am, and Foucault said that Derrida practiced the method of *obscurantisme terroriste* (terrorism of obscurantism). We were speaking French. And I said, "What the hell do you mean by that?" And he said, "He writes so obscurely you can't tell what he's saying, that's the obscurantism part, and then when you criticize him, he can always say, 'You didn't understand me; you're an idiot.' That's the terrorism part."

These well-known qualifications of the 'obscure terrorist' were taken to determine deconstruction in regard to philosophical texts. However, I think that these comments are not directed at Derrida's personality. As I mentioned earlier, Derrida didn't succeed in convincing philosophers of the calibre of Searle, Foucault, Quine that deconstruction is something that can be argued with argumentation. Also Derrida himself, at one of the last conferences with the analytic philosophers, calls attention to and recognizes the argumentation 'issue':

You see, it occurs a long, long time after another one, that I would like briefly to recall, when I delivered the lecture on *différance*, not far from here, in Oxford, in 1967. I was totally mad to go to Oxford then to give that lecture! On that occasion the *silence* which followed it was obviously eloquent. Eloquently saying: 'There is no arguing here and there is no prospect of arguing with this man, or with this discourse.' Strawson was there – and very politely kept silent. Ryle was there – didn't say a word. It was very embarrassing for me, a very embarrassing situation. Ayer started

културно молчеше. Рајл (Ryle) беше таму – не кажа ниту збор, тоа беше многу непријатно за мене, многу непријатна ситуација. Ајер (Ayer) почна расправа – но тоа не ја подобри ситуацијата. Така, тоа беше пред повеќе од триесет години и јас знам дека попладнево повторно ќе се дискутира за предавањето за différance, a jac поради тоа се чувствувам многу благодарен. И виновен. Виновен за времето кое беше потребно за тоа. Виновен затоа што не направив напор, којшто повеќето од вас го правите, со движечка добра волја, да создадам барем можност за "аргумент" (што и да значи тоа, а Цеф (Geoff), како и обично, го приготви најмоќното и најбрилијантното сведување на се што може да се каже во врска со тој збор). Виновен, затоа што не вложив напор да читам, кога требаше тоа да го сторам, "аналитичка" или "англосаксонска" или "британска" философија, напор кој би ја потпомогнал оваа дискусија, расправа или дијалог. На пример, ова по пладне ќе бидам прашан "Зошто не го спомнуваш Витгенштајн?" А јас немам никакво оправдување за тоа. Едноставно: не го сшорив шоа. Така, се чувствувам виновен.

Јас не би можел да тврдам дека го разбирам значењето на овој исказ на Дерида, меѓутоа, не би можел да прифатам дека станува збор за уште еден негов "перформанс", затоа што тоа е многу нечесно кон неговите соговорници на конференцијата. Од друга страна, самиот настан што тој го раскажува е многу илустративен за можноста да се аргументира про и контра деконструкцијата, нејзиниот статус и последици. Она што Дерида во оваа исповед го најавува како возможно, имено, возможноста за аргумент, за аргументирана расправа за деконструкцијата, е контрадикторно со неговите стојалишта за местото и ситуираноста на деконструкцијата во однос на философскиот, односно метафизичкиот дискурс. Доколку пак аргументацијата е невозможна, а имајќи

arguing – but it didn't improve the situation. So that was more than thirty years ago, and I know that this afternoon the lecture on *différance* will be discussed again, and I feel all the more grateful. And I feel guilty. Guilty for the length of time it has taken. Guilty because I did not make the effort that most of you are making, with moving good will, just to produce the possibility of 'an argument' (whatever that may mean, and Geoff has, as usual, given the most powerful and most brilliant account of everything that can be said around this word). Guilty because I didn't make the effort to read, when I should have read, 'analytic' or 'Anglo-Saxon' or 'British' philosophy; an effort which could have helped this discussion, this argument or dialogue. For example, this after-noon I will be asked 'Why don't you mention Wittgenstein?' And I have no justification for that. Simply: I failed. So I feel guilty.

I couldn't insist that I understand this statement of Derrida, but I couldn't accept that it is yet another one of his 'performances', because that is very unfair to his interlocutors at the conference. On the other hand, the very event that he is narrating is very illustrative for the possibility to give arguments for and against deconstruction, its status and consequences. What Derrida announces with this confession as possible, namely, the possibility of an argument, an agruable argument on deconstruction is contradictory to his views on the place and establishment of deconstruction in regard to philosophical, i.e. metaphysical discourse. Provided this argumentation is not possible, and having in mind the promised and the spoken, the implications would be very unpleasant for both Derrida and his deconstruction.

го предвид ветеното и искажанато, импликациите би биле многу непријатни и за Дерида и за неговата деконструкција.

Можеби не станува збор за неприфатлив гест направен со некаква пропедевтска умисла, туку за "деконструктивистички гест" кој во својот "двоен гест" (double gesture) го сместува и Дерида и деконструкцијата? Како што напоменавме погоре, соочувањето со предизвикот на деконструктивистичките гестови не го одминува никого, па дури ни самиот Дерида. Нема сомнение дека станува збор за "деконструктивистички гест" кој истовремено го тривијализира и спекулативно нѐ поставува кон делото на Дерида. Нема сомнение дека тоа е уште еден од оние гестови коишто повеќе од десет години го проследуваат и го одложуваат мојот прекин на *следењешо* на Дерида. Maybe the issue is not an unacceptable gesture made with some propaedeutic premeditation, but a 'deconstructionist gesture' which places both Derrida and his deconstruction in its 'double gesture'? As mentioned earlier, confrontation with the temptation of the deconstructionist gestures does not surpass anyone, not even Derrida himself. There is no doubt that the issue concerns a 'deconstructionist gesture' that at the same time trivializes Derrida's work and speculatively positions us towards it. There is no doubt that it is another one of those gestures that for over ten years accompany and suspend my interlude in *following* Derrida.

Translated form Macedonian by Rodna Ruskovska

Библиографија:

266

- Bar-Hillel, Y. 1962. 'Prerequisite for Rational Philosophical Discussion', reprinted in R. Rorty (ed.) *The Linguistic Turn: Recent Essays in Philosophical Method*, Chicago: The University of Chicago Press, 1967, 356. 9.
- Golumbia David, 1999. Quine, Derrida, and the Question of Philosophy, *The Philosophical Forum*, Volume XXX, No. 3, September 1999.
- Cremaschi, S. and Dascal, M. 1998. 'Malthus and Ricardo: Two Styles for Economic Theory', *Science in Context* 11: 229. 54.
- Culler, J. 1983. On Deconstruction: Theory and Criticism after Structuralism. Ithaca: Cornell University Press.

References:

- Bar-Hillel, Y. 1962. 'Prerequisite for Rational Philosophical Discussion', reprinted in R. Rorty (ed.) *The Linguistic Turn: Recent Essays in Philosophical Metho*d, Chicago: The University of Chicago Press, 1967, 356. 9.
- Golumbia David, 1999. 'Quine, Derrida, and the question of philosophy', *The Philosophical Forum*, Volume XXX, No. 3, September,1999.
- Cremaschi, S. and Dascal, M., 1998. 'Malthus and Ricardo: Two Styles for Economic Theory', *Science in Context* 11: 229. 54.
- Culler, J. 1983. On Deconstruction: Theory and Criticism after Structuralism. Ithaca: Cornell University Press.

- Dascal, M. 1983. 'Signs and Cognitive Processes: Notes for a Chapter in the History of Semiotics', in A. Eschbach and J. Trabant (eds.) *History of Semiotics*, Amsterdam: John Benjamins, 169. 90.
 - _____. (1990a) 'The Controversy about Ideas and the Ideas of Controversy', in F. Gil (ed.) *Philosophical and Scientific Controversies*, Lisboa: Fragmentos, 61. 100.
- Derrida, J. 1977. 'Signature Event Context', *Glyph* 1, reprinted in Derrida, 1988b:
- Dascal Marcelo. 2001. How Rational Can a Polemic Across the Analytic. Continental, 'Divide' Be? International Journal of Philosophical Studies Vol. 9(3), 313–339;
 - _____. 1977. 'Limited Inc a b c . . .', *Glyph* 2, reprinted in Derrida, 1988b: 29.110.
- ______. 1988. *Limited Inc.*, ed. G. Graff, Evanston, IL: Northwestern University Press.
- Moore, A.W. 2000. 'Arguing With Derrida', *Ratio (new series)* XIII 4 December 2000, 0034–0006

- Dascal, M., 1983. 'Signs and Cognitive Processes: Notes for a Chapter in the History of Semiotics', in A. Eschbach and J. Trabant (eds.) History of Semiotics, Amsterdam: John Benjamins, 169. 90.
 - ______. (1990a) 'The Controversy about Ideas and the Ideas of Controversy', in F. Gil (ed.) *Philosophical and Scientific Controversies*, Lisboa: Fragmentos, 61.100.
- Derrida, J.,1977. 'Signature Event Context', *Glyph* 1, reprinted in Derrida, 1988b:
- Dascal Marcelo. 2001. 'How Rational can a Polemic across the Analytical- Continental,"Divide" be'? *International Journal of Philosophical Studies* Vol. 9 (3), 313–339;
 - ______. 1977. 'Limited Inc a b c . . .', *Glyph* 2, reprinted in Derrida, 1988b: 29.110.
 - ______. 1988. *Limited In*c., ed. G. Graff, Evanston, IL: Northwestern University Press.
- Moore, A.W. 2000. 'Arguing With Derrida', *Ratio (new series)* XIII 4 December, 2000, 0034–0006